

Institutionen för Hälsa och Lärande

TENTAMEN/OMTENTAMEN

Kurs: Förskrivningsrätt för vissa läkemedel

Delkurs: Salstentamen 2

Kurskod: BM531G

Högskolepoäng för tentamen 1 hp

Datum: 2026-04-24

Skrivtid KL 08:15-13:00

Ansvarig lärare: Cathal O'Hare

Berörda lärare: Cathal O'Hare

Hjälpmedel/bilagor: Studenterna kan få låna en miniräknare i tentasalen. Ingen egen miniräknare.

Övrigt

- **Skriv direkt i tentan.**
- **Om utrymmet inte räcker till på en fråga, skriv på baksidan av samma papper.**
- Tänk på att **skriva tydligt!**

- Anvisningar
- Ta nytt blad för varje lärare
 - Ta nytt blad för varje ny fråga
 - Skriv endast på en sida av papperet.
 - Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
 - Numrera lösbladen löpande
 - Använd inte röd penna.
 - Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Poänggränser: 60% är Godkänt

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till!

Antal sidor totalt

Vaccinologi 11p

Fråga 1 (5 p)

Fem av följande påståenden (A–J) är korrekta. Markera de påståenden som är korrekta.

Frågan rättas enligt följande:

- +1 poäng för varje korrekt markerat påstående
- -1 poäng för varje felaktigt markerat påstående
- 0 poäng för ej markerat påstående

Du kan inte få mindre än 0 poäng på frågan.

Påståenden

- A. Aktiv immunisering innebär att kroppen själv bildar ett immunologiskt svar efter exponering för antigen.
- B. Passiv immunisering leder till ett långvarigt immunologiskt minne.
- C. Levande försvagade vaccin ger ofta ett starkare och mer långvarigt immunsvaret än avdödade vaccin.
- D. Adjuvanser används främst i levande vaccin för att minska risken för biverkningar.
- E. Ett R_0 -värde på 1 innebär att varje smittad individ i genomsnitt smittar en ny person i en helt mottaglig population.
- F. Flockimmunitet innebär att alla individer i en population är immuna mot en viss sjukdom.
- G. Ett stort antal välgjorda vetenskapliga studier har visat att det inte finns något samband mellan MPR-vaccin och autism.
- H. Barn som har blivit vaccinerade mot ett visst smittämne får alltid lika bra immunologiskt minne som de barn som genomgått sjukdomen.
- I. Efter vaccination är det vanligt med lätt rodnad, svullnad eller ömhet vid injektionsstället som ett resultat av kroppens inflammatoriska reaktion.
- J. Influenzavirus är genetiskt stabila, vilket gör att samma vaccin kan användas år efter år utan förändring.

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Namn: _____

Personnummer: _____

Fråga 2 (4 p)

Vid ett utbrott av en smittsam sjukdom uppskattas det grundläggande reproduktionstalet (R_0) till 5.

- A. Beräkna hur stor andel av befolkningen som behöver vara immun (immunitetsnivå, IC) för att flockimmunitet ska uppnås. Visa din uträkning. (1 p)

- B. Förklara vad R_0 innebär. Beskriv också två förutsättningar som måste vara uppfyllda för att ett R_0 -värde ska kunna skattas korrekt. (2 p)

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Namn: _____

Personnummer: _____

- C. Beskriv kort vad som händer med smittspridningen i en population när andelen immuna individer överstiger flockimmunitetströskeln. (1 p)

Fråga 3 (2 p)

Vid vaccination är administrationssättet viktigt för vilket immunsvår som uppstår.

- Förklara varför vissa vaccin, som till exempel rotavirusvaccin, ges oralt istället för via injektion. (2 p)

Namn: _____

Personnummer: _____

Vaccination 11p

1. Enligt SOSFS 1999:26 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, finns det krav på utrustning och personal, och att förebygga och ha beredskap för att behandla vissa överkänslighetsreaktioner vid vaccinering. Beskriv verksamhetschefens ansvar respektive distriktssköterskans /ordinatörens ansvar vid vaccinering. (4p)
2. Det finns två typer av Pneumocock vaccin, ange vilka dessa två typer är och vilket som fungerar till barn under 2 år (1,5p)
3. Enligt folkhälsomyndighetens rekommendationer om vaccination mot hepatit B ska vissa grupper erbjudas preexposition profylax. Nämn två grupper som har en ökad risk att smittas av Hepatit B.(2p)

